

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2025-12-03

Innehållsansvar: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker

Giltig till: 2028-02-02

Granskad av: Ali Mashalla Åhre, (aliah3), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Implantat och främmande materia MR-patient

Förändringar sedan föregående version

Förlängt giltighetsdatum.

Bakgrund och syfte

Det finns flera risker associerade med undersökning av implantat eller främmande metalliska material. Implantatet kan vridas, förflyttas eller värmas upp. Aktiva implantat (så som pumpar, stimulatorer och pacemakrar) kan dessutom skadas eller påverkas på ett sådant sätt att de slutar fungera eller att deras funktion påverkas vilket kan vara skadligt för patienten.

Det sker kontinuerligt en ökning av implantat som definieras som MR-villkorliga vilket gör att efterfrågan av MR-undersökningar av dessa typer av implantat ökar.

Syftet med rutinen är att undvika att patienter med implantat eller andra metalliska material skadas på grund av magnetkameraundersökningen.

Utförande

Bedömningen av huruvida ett implantat är säkert eller ej ska göras av MR-avdelningen. Även om implantatet ligger utanför det område som ska undersökas så ska en bedömning av implantatet utföras. Magnetfältet från kameran påverkar hela kroppen och kan således påverka ett implantat oavsett deras placering i kroppen.

Ett implantat klassificeras som MR-säkert, MR-villkorligt eller MR-farligt, inga andra beteckningar ska användas.

- MR-säkert
Implantatet är säkert att undersöka i MR-kameran.
Objektet består av material som är omagnetiskt, icke-

metalliskt och ej ledande. Föremålet kan tas in i undersökningsrummet och undersökas utan begränsningar i fältstyrka eller SAR.

- MR-villkorligt
Implantatet är säkert att undersöka i MR-kameran under vissa specifika villkor. Villkoren kan gälla fältstyrka, SAR, slew rate, placering i fältet mm. Villkoren ställs ofta av tillverkaren.
- MR-farligt
Implantatet eller föremålet innebär en risk för personskada. Implantat kan vridas, förflyttas, värmas upp eller på andra sätt skada patienten. Föremål kan dras mot magneten och på så vis skapa en projektil. Dessa får inte tas in i undersökningsrummet.

Inom varje implantatstyp kan det finnas implantat som tillhör alla av de tre kategorierna, det är därför viktigt att tillverkare och modell är känt för att en korrekt bedömning ska kunna göras.

Tidigare MR-undersökning

Patienter som har genomgått en MR inom de senaste 6 månaderna på SkaS behöver ingen ny bedömning. Eventuella villkor från tidigare undersökning kan användas. MR-ssk bör dock kontrollera så att inga förändringar har skett från senaste undersökningstillfället genom att fråga patienten då den anländer för sin MR-undersökning.

Ett implantat som har blivit godkänt eller undersökts på ett annat sjukhus kan inte automatiskt undersökas på SkaS. Sjukhus och magnetkameror kan ha olika förutsättningar vilket kan göra att ett implantat kan undersökas på ett sjukhus men inte på ett annat.

Generell rutin vid förekomst av implantat

1. Det uppmärksammas på MR-avdelningen att patienten har ett implantat antingen att det framkommer i remissen, att patienten ringer och berättar eller berättar vid ankomst till undersökningen.
2. Om det finns en rutin för implantatet ska det bedömas och bokas utefter det.
3. Finns det ingen rutin ska implantatet kollas upp med hjälp av operationsberättelser eller journalanteckningar om nödvändigt. Detta kan utföras av MR-ssk, radiolog eller sjukhusfysiker.
4. Den som har utfört bedömningen skriver ner detta i remissanteckningar. Där ska det framkomma om

implantatet är MR-säkert, MR-villkorligt eller MR-farligt samt om det finns några villkor och vilka dessa i så fall är.

5. Implantat som inte har en egen rutin eller där ytterligare berättigande bedömning krävs ska godkännas av radiolog och antecknas i remissen.

Ansvar

Sjukhusfysiker

Göra implantatsbedömningar och förmedla sin bedömning i remissanteckningar. Föra dialog med radiolog och MR-ssk kring risker.

Radiolog

Berättigandebedömer inkommande remiss. Är delaktig och tar beslut om undersökning då ingen rutin för det aktuella implantatet finns eller där omständigheter kräver ytterligare berättigandebedömning.

MR-ssk

Kontrollerar frågeformulär vid ankomst av patient. Kontrollerar innan undersökning så att en bedömning har utförts av aktuellt implantat. Kontrollera så att inga förändringar har skett från senaste undersökningstillfället i de fall då patienten har gjort en MR på SkaS tidigare och ingen ny bedömning har gjorts.

MR-sekreterare

Bokar och hanterar remisser utefter gällande rutiner för aktuellt implantat. Kontaktar sjukhusfysiker vid behov av implantatsbedömning.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i remissanteckningar i RIS/PACS. Övriga orsaker till avsteg från styrdokumentet rapporteras i MedControl PRO.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker

Granskad av: Ali Mashalla Åhre, (aliah3), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-146

Version: 6.0

Giltig från: 2025-12-03

Giltig till: 2028-02-02